

BATAAFSCHE LEEUWARDER COURANT.

DONDERDAG

DEN 16 SEPTEMBER.

R U S L A N D.

PETERSBURG den 20 Augustus. De Engelsche Ambassadeur Lord *St. Helens*, heeft den 15den by Z. K. M. zyn afscheids-Audientie gehad en keert aan boord van het Engelsch Fregat *Latona*, naar Engeland, terug; hebbende Z. E. een prachtige Ring ten geschenke bekomen. — De Pruisische Gezant, Graaf *Lufi* heeft insgelyks zyn afscheids-Audientie gehad. — De Prins *William* van Gloucester is met het bezigtigen der merkwaardigheden van deze Stad, bezig. — Eergisteren kwam de nieuwe Deensche Gezant, Heer *van Rosinanz*, alhier aan.

De Senaat heeft dezer dagen eene gewichtige Ukase genomen, die den 13den door Z. K. M. is gefunctioneerd, strekkende om met intrekking van voorige in deze gemaakte bepalingen, de rechtspleging over alle geschillen wegens wisselzaken, in de onderscheidene resorfen en instantien, te bespoedigen, en dezelve als uit haaren aart grooteren spoed vereischende, hier in niet met allerlei andere twistgedingen gelyk te stellen; daar het natuurlijk niet aan Liederen ontbrak, die tot hier toe de geschillen over Wissel-zaken, om tyd te winnen voor alle de Rechtbanken in de verschillende resorfen, trokken, om alzoo de wettige betaaling op eene als het ware rechtvaardige wyze, uit te stellen, — zullen nu voortaan in alle de Proceduurs over Wissel-zaken, alle de Proces-voerende, niet meer worden opgeroepen, en deze zaken by alle Rechtbanken, voor alle andere moeten worden uitgezeten.

HELVETISCHE REPUBLIEK.

BERN den 1 September. Het geen men reeds zederd lang gevreesd hadt, is eindelyk gebeurd; — de vyandelykheden tuschen onze Troepen en de Insurgenten der kleine Cantons, zyn werkellyk begonnen; zie hier het officieel Bulletin dien aangaande, 't welk hier publick is gemaakt:

„Den 28 dezer, des morgens ten 5 uren, hebben de Oproerigen den Post aangetast, welken de Helvetische Troepen op de Rengg bezet hadden, en alzo de vyandelykheden begonnen. De 2 Compagnien van het 2de Bataillon van Linie en de Compagnie Carabiniers van Aigle, welken den Post bezet hielden, hebben denzelven moeten verlaten. Van onzen kant moeten omtrent 35 man gefneuveld of gekwetst zyn. Door den dood van den braven Capitein *Morin*, van Aigle, die de Lemansche Carabiniers commandeerde, verliest de Republiek een zynen beste Officier. In den Veldtocht van 1799 heeft hy herhaalde blyken van zynen moed en zyne Militaire bekwaamheden gegeven, zyne Wapen-Broeders zullen zynen dood en dien zynen makkers weten te wreken.”

„Uit de omstandigheden, die men omtrent deze Actie vernemt, schynt het, dat de Commandant, menende niets te vrezen te hebben, daags te voren een Voorpost op eene nabyliggelegen hoogte, welke Voorpost hy dagt noodloos aan het ruuwe weder blootgesteld te zyn, ingetrokken heeft; dat deze hoogte daar op daadlyk door de Troepen der kleine Cantons bezet is geworden, en hun zulk een voordeel gaf, dat de Helvetische Troepen zich niet konden verdedigen.

De Generaal *Andermath* en de Commisaris van het Gouvernement *Keller* nog eene uiterste poging ter bemiddeling willende aanwenden, hebben in dato 28 Augustus de navolgende Proclamatie aan de Insurgenten afgevaardigd:

BURGER S!

„De vyandelykheden zyn door U begonnen. Gy hebt op de Rengg bloed vergoten, terwyl het Gouvernement nog alle middelen van bemiddeling bezigde. De gevolgen van dezen aanflag, de verantwoordelykheid, die uit nieuwe ongelukken en uit alle verder bloedvergieten ontstaan zou, zullen op U komen. Er schiet U slechts een middel over om er U aan te onttrekken; onderwerp U aan de schikkingen van het Gouvernement van den 1 Augustus; gy wordt nog eens daar toe uitgenodigd. Weeg de besluiten, die gy gaat nemen en de gevolgen, die zy over U en het geheele Vaderland hebben kunnen. De Generaal en de Commisaris van het Gouvernement wagten uw antwoord binnen 24 uren.”

DUITSCHLAND en bygelegene LANDEN.

KEULEN den 4 September. De Tienden blyven nu afgeschafte; maar daartegen zal nu van alle Landeryen zonder onderscheid de agtste garve gegeven moeten worden. Men zegt, dat deze zo zeer drukkende last bestemd is voor de Pensioenen der Geestlyken; doch men staat volstrekt geen geloof hier aan, wyl de Geestlyke Goederen zelve als vrye onbezwaarde Domeinen gebruikt zullen worden.

Het bevel, om 600 jonge Liederen in het Departement van de Roer te ligten, is nu aangekomen. Men ziet er reeds de uitwerking van. Zelfs maken Zoons van goede Huizen zig weg en nemen dienst onder de Oostenryksche Troepen. Schier elke week gaat van de overzyde des Rhyns een talryk transport af, meest bestaande uit Jongelingen van deze zyde.

Met de afschaffing der Stiften en Kloosters gaat het nu spoedig voort. De bewoners der Kloosters trekken allengs weg. In Vrouwkloosters voornaamlyk ziet men by deze gelegenheid toncelen, welken voor de menschheid aandoenlyk zyn. Indien men den genen, die niet gaem derzelver Kloosters verlieten, er gerust in had laten uitsterven, zou binnen weinige Jaaren hetzelfde oogmerk bereikt zyn. Men hoort nog niets van de Kloosters, waarin oude Geestlyken hunne bezorging zouden vinden.

FRANSCHERE REPUBLIEK.

PARYS den 8 September. In de Zitting van den Senaat van gisteren, heeft de Minister van Buitenlandfche Betrekkingen, op bevel van den eersten Consul, twee Rapporten uitgebragt: het eerste omtrent de betrekkingen van de Republiek met den Dey van Algiers, en het ander betrekkellyk die, met den Grooten Heer. Betreffende den eersten, doet de Minister een kort verhaal van het verschil, welk de beschaaftheid van Europa nog ondervindt, in tegenoverstelling met die der Barbarysche Mogendheden, die van de Egyptische Grenzen tot de Straat van Gibraltar, het Noorden van Africa, bewonen; geeft vervolgens een zeer kort verflag van de Krygsverrigtingen van *Karel V* en van *Lodewyk XIV* tegen die Mogendheden, zo om Europa van derzelver aanslagen te bevryden, als de eer der Fransche Vlag te wreken; welke laatste hoezeer het by een herhaald Bombardement hebbende moeten laaten, echter aan de Algerynen leerde, Frankryk te vrezen en te eerbiedigen; het geen hier door gestaafd wordt, dat de Vrede in 1689 gesloten, tot voor 4 Jaaren duurde, wanneer de bevelen der Verhevene-Porte, denzelven deeden verbreeken. Voorts verhaald de Minister, de loop der Onderhandelingen, die het jongst Vreedes-Tractaat met die Mogendheid zyn voorafgegaan, alsmede de zich op nieuw zedert het sluiten van hetzelve opgedaan hebbende grieven, dewelke hebben aanleiding gegeven, dat de eerste Consul het vertrek van eene Divisie onzer Zeemacht naar Algiers, heeft bevolen, welk Eskader luidens dit Rapport den 5 Aug. laastl. onder de bevelen van den Vice-Admiraal *Leissegues*, voor Algiers vercheen, aan boord hebbende den Adjutant-Commandant *Hullin*, een Officier van het Paleis des eersten Consuls, benevens Instructien voor den Franschen Chargé d'Affaires *Dubois Trainville*, en eindelyk eene eigenhandige Mislive van *Buonaparte* aan den Dey van Algiers. Gemelde Adjutant begaf zich den 6 Aug. aan land en gaf aan den Dey in eigene handen 's eersten Consuls Mislive over. Dezelve is in een zeer vriendelyke styl geschreven, behelst eene opgave der grieven van het Fransch Gouvernement, aandrang op redres, waarfchouwing tegen het vyandlyk gevoelen van eenige van des Deys Ministers opzigtelyk Frankryk; verzoek die te mistrouwen, daar deze Liederen zyne eigen Vyanden zyn; betoog van het noodzaakelyk voor den Dey, om de vriendschap met Frankryk aantekweken. „Daar het (zegt *Buonaparte* in dezen Brief) by God beflist is, dat alle de geenen, die tegen my onrechtvaardig mogten zyn, getrait zullen worden.” Eindelyk begeert de eerste Consul, dat de Dey ook de Vlag der Italiaanfche Republiek respecteere, en reparatie van alle graven, verschaffe.

De Adjutant-Commandant *Hullin* benevens de Fransche Chargé d'Affaires, de Vice-Admiraal en verdere Vlag-Officieren, genoten een uitnemend vriendelyk onthaal van den Dey, die *Buonaparte's* Brief, met meer dan gewoone uitdrukkingen van vriendschap beantwoordde, en point voor point rescontreerde, meest alle de verzoeken van den eersten Consul inwilligende, tot zelfs het respecteeren van de Vlag der Italiaanfche Republiek, het geen (zo de Dey zegt) hy op eens anders verzoek, voor geen Millioen Piasters, zou hebben ingewilligd. Voorts geeft de Dey verzekering van zyne aanhoudende oprechte vriendschap voor

Buonaparte, gelyk mede dat de Koraal-visfchery als van ouds op de Africaanfche Kusten, onder Fransche Vlag, veilig kan gedreven worden, en nodigt eindelyk den eersten Consul uit, om zo zich in het vervolg eenig verschil opdoet, hem tot bylegging van het zelve onmiddelyk te schryven.

Het woord *Burger* schynt thans al meer en meer in onbruik te raaken; althans, na het voorbeeld eergister in het officieel Dagblad gegeven, is 't waarschynlyk dat het ten aanzien der Geestelykheid niet veel meer zal gebezigd worden. *Myn Heer* de Aarts-Bisfchop van Parys, zegt men daar in, by besluit der Consuls bendemd zynde tot Lid van den Raad van Administratie der Hospitaalen heeft in denzelven Zitting genomen. Die Prelaat is ook by zyne receptie door den President *Pastoret* aangeproken met den Tytel van *Myn Heer de Aarts-Bisfchop*.

MAASTRICHT den 5 September. Wy hebben in den omtrek dezer Stad op drie onderscheiden plaatzen brand gehad. Huizen, Schuuren, Bergen vol Koom, zyn door de vlammen verzeerd. Men zegt, dat Brandstifters deze noodlottige ongelukken veroorzaakt hebben. Zy zyn het ontvlugt, maar men bespied hen van naby.

De nieuwe Bisfchop is te Luik geweest, en heeft zig hier vier dagen ogehouden. Gister avond zal hy te Brusfel zyn aangekomen, werwaard hy geroepen was, en van waar hy binnen veertien dagen zal terug komen.

De Levensmiddelen zyn hier steeds zeer duur.

NAMEN den 8 September. De 34ste halve Brigade Infantery van Linie, die den 2 dezer te Mets was aangekomen, heeft den 6den van daar moeten vertrekken, ten einde haaren marsch naar den Rhynekant voort te zetten; zy zal vervangen worden door de 41ste halve Brigade van Linie, die, op haare beurt, zig den 10den in beweging moet maken, om zig naar Trier te begeven, alwaar zy nadere bevelen zal ontvangen omtrent haare bestemming. De 21ste halve Brigade van Linie, komende van Mets, is reeds in het Luxemburgfche aangekomen; men denkt, dat dezelve naar Andernach bestemd is. De twee Regimenten Karabiniers, die te Lunville in bezetting liggen, en welken reeds voor eenigen tyd bevel hadden ontvangen, om zig op den eersten wenk marschvaardig te houden, maken egter tot dus verre geen beweging, zo min als de twee andere Regimenten ligte Cavallery. De Levensmiddelen en andere benodigheden in de vier vereenigde Departementen van den linker Rhyne-oever bezorgd, zyn berekend voor eene vermeerdering van Troepen van omtrent 25 tot 30 duizend Man.

BRUSSEL den 9 September. De Baron *van Feltz*, Gezant van zyne Keizerlyke Majesteit by de Regering der Bataafche Republiek, word in den loop dezer Maand uit Weenen in deze Stad verwacht, en zal zig ten eersten naar den Haag begeven. De Burger *Semanyille*, Ambassadeur van Frankryk by de Bataafche Republiek, word insgelyks zedert eergister uit Parys hier te gemoet gezien, om naar zynen Post in den Haag te keren; hy zal zig slegts eenen korten tyd in deze Stad ophouden.

Men zal den tyd van het vertrek des eersten Consuls, *Buonaparte*, uit Parys naar Belgen eerst officieel weten na het Verjaarfceft der grondlegging van de Republiek, het welk den eersten Vedemiaire (23 September) gevierd zal worden. Men heeft zulks vernomen door eenen Brief, welken een Staatsraad aan den Landvoogd van dit Departement, den Burger *Doulcet Pontecoulant*, geschreven heeft.

Verscheiden Rusfische Heeren zyn den 6 dezer uit Petersburg hier aangekomen, en hebben heden morgen hunne reis naar Parys voortgezet.

Gister is een Pruisfische Kabinetscourier, uit Berlin komende en zig naar Parys begevende, hier door gereisd. Hy had bevel den grootsten spoed te maken.

Voorleden Zondag was de dag der Leuvenfche Kermis, by welke gelegenheid gemeenlyk eene verbazende menigte van Vreemdelingen zig in die Stad bevindt; zo als zomtyds het gevolg van eenen grooten toevloed van Liederen is, ontbond er ook een verregaande twist, waar in vier Menfchen zyn gedood en verscheiden zwaar gekwetst.

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

SCHIEDAM den 9 September. Heden is door het *Schiedamsch* Departement der Bataafche Maatschappye: *Tot nut van 't Algemeen*, op eene openbaare wyze plechtige hulde gedaan, aan den Burger **HENDRIK DE KONING**, inwoonder dezer Stad, voor zyne betoonde Menschlievendheid, in het, met groot gevaar van zyn eigen leven, uit het water redden van eene Vrouw, op den 18 Augustus 1802.

DEN HAAG den 13 September. Gister ochtend is het eerste Bataillon der 17de halve Brigade Fransche Infantery van Linie, welke even gelyk de 54ste, die beiden zints eenen geruimen tyd, in Soldy dezer Republiek stonden, en nu naar Louisiana bestemd zyn, van hier uitgemarcheerd, zich naar Frankryk begevende; blyvende er alhier geen Fransch Garnifoen.

Z. E. de Commandeur *d'Arasjo*, buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister van zyne K. H. den Prins *Regent* van Portugal, aan 't Hof van Petersburg, heeft na een verblyf van ruim twee Maanden alhier, gister de reize naar zyne bestemming, voortgezet.

De Burger *C. G. Hultman* algemeen Secretaris van het Staatsbewind dezer Republiek, staat op zyn vertrek van hier naar Berlin, aan welk Hof, hy zo men vernemt, als Gezant dezer Republiek, gaat refideeren.

LEEWARDEN den 15 September. Uit Londen maakt men melding van twee Testamenten, die elk in haaren aart zeker zeer zonderling zyn: De Heer de *Cracherodie* naamlyk, een der rykste en gelukkigste Verzamelaars welke Engeland bezat, is overleden, en heeft zyn Kabinet van Medailles, Bibliotheek, origineele Tekeningen en Zeldzaamheden van allerlei aart, aan het Britfche Mufcum gemaakt, doch onder expres beding, dat die onderscheidene Verzamelingen blyven moeten in die schikking en orde, welke hy daar aan gegeven heeft, zonder er een enkel stuk van af te nemen, om het by de algemeene Verzameling van dat Mufcum te voegen. — Een ander Kerklyk Perzoon, *John Hull* genaamd, heeft aan de Univerfiteit van Cambridge eene rente van 45 Pond Sterling gelegeerd, ter aanstelling van eenen Verdediger van den natuurlyken en geopenbaarden Godsdienst. Deze Verdediger moet een Godgeleerde zyn van de Univerfiteit van Cambridge; boven de 30 Jaaren oud; hy is gehouden alle Werken, die tegen de Openbaaring en natuurlyken Godsdienst uitkomen, duchtig te bestryden, en jaarlyksch zyne wederlegging in het Engelsch onder den tytel van Advocaat des Christendoms in druk uit te geven. De Vice-Cancelier en andere Hoofden der Univerfiteit van Cambridge, benoemen hem, doch niet langer dan voor 5 Jaar, zullende de eerste benoeming in 't kort plaats hebben.

Nog iets merkwaardigs uit Engeland: Voor byna 10 Jaaren, (schryft men van Londen,) was door den Heer *Greathead* een zogenaamde Heil- of Leevens-Schuit uitgevonden, ter redding van Schipbreukelingen; en voor welke heilzame uitvinding, die Heer, eenigen tyd voor de jongste fcheiding des Parlements eene Nationale Dank-erkenenis van 5000 P. Sterling ontving. Men vernemt thans dat dit Vaartuig nu eerst tot volkomenheid is gebracht; dat het 30 Voet lang en 10 breed, en de geheele buitenfte zyde met Kurk bekleed is; dat het de geweldigste Stormen wederstaan en 30 Perzonen bevatten kan. De Kooplieden, die dagelyks in Lloyds Coffyhuys (te Londen) komen, hadden hem reeds 100 Guines vereerd, en eene infchryving van 2000 P. Sterling geopend om in alle Havens van het Ryk Vaartuigen naar zyn model te bouwen; en nu heeft de Koninglyke Societeit van Menschlievendheid, op eigen kosten, eene Verhandeling van den Heer *Holkerhill*, over het bouwen dier Vaartuigen, en de middelen om er zich van te bedienen, doen drukken, waar door het vaste Land gewisfelyk deel aan deze weldadige uitvinding bekomen zal.

Iets opmerkelyks voor Ontleedkundige en Phyfiologen, van een **BLANK GEWORDEN NEGER**. *Charles Fuller*, een Neger, tusfchen de vyftig en zestig Jaaren, behorende aan Middletons Plantagie, op St. Thomas, ten Oosten, zynde een Creool (dat is een in de West-Indiën geboren) had in de maand January laastleden, een Koorts van weinig betekenis. By zyne herftelling van dezelve, vertoonden zich verscheidene witte vlekken op zyn gelaad, welke zich verspreidende en in elkander lopende, is nu zyn geheel aangezicht byna als dat van een blank Man, daar er nog maar drie of vier zwarte plekjes overtlyven, nevens zyn bovenlip, die geheel zwart is. Dezelfde witte vlekken beginnen zich op de nek, de armen en het lichaam te vertonen; zo dat binnen korten tyd de Moorman zyn huid en het

